

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Sžr/99/2014
Identifikačné číslo spisu:	2013200376
Dátum vydania rozhodnutia:	22.03.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Milan Morava
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:2013200376.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Moravu a členiek senátu JUDr. Jarmily Urbancovej a JUDr. Petry Příbelskej, PhD., v právnej veci navrhovateľa: JUDr. Jozef Krško, správca konkurznej podstaty SĽŇAVA, poľnohospodársko-obchodné družstvo Sokolovce, Piešťanská 278/108, IČO: 00 208 256, JUDr. Jozef Krško, advokát, so sídlom Hviezdoslavova 3, 971 01 Prievidza, proti odporcovi: Okresný úrad Piešťany, Krajinská cesta 5053/13, 921 01 Piešťany, za účasti: 1. Mgr. H. X., bytom S., 2. T. X., bytom N. a 3. J. H., bytom N., o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Obvodného pozemkového úradu v Trnave č. OPR-A2013/00097 zo dňa 11. apríla 2013, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č.k. 43Sp/35/2013-40 zo dňa 25. septembra 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 43Sp/35/2013-40 zo dňa 25. septembra 2014 p o t v r d z u j e.

Navrhovateľovi ako aj účastníkom konania v 1., 2. a 3. rade náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Napadnutým rozhodnutím Obvodný pozemkový úrad v Trnave ako príslušný orgán rozhodujúci podľa § 5 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z.z. vo veci oprávnených osôb 1.-3. Proti povinnej osobe SĽŇAVA, poľnohospodársko-obchodné družstvo Sokolovce, rozhodol tak, že im priznal vlastnícke právo k nehnuteľnostiam bližšie označených v predmetnom rozhodnutí, keď z podielu 3100/260634 (vl. č. 2) uvedeného v Pkv. č. 158, kat.úz. N. v prospech Mgr. H. X. 1/5, t.j. 310/130317-in vzhľadom k celku a prospech T. X. a J. H. každému 1/10, t.j. 155/130317-in vzhľadom k celku.

Podľa odôvodnenia rozhodnutia si dňa 06.12.2004 tieto oprávnené osoby spĺňajúce podmienky uplatnili na Obvodnom pozemkovom úrade v Trnave nárok na navrátenie vlastníctva k pozemkom v k.ú. N. tvoriacom pasienkové spoločenstvo, zapísaných v Pkv. č. 2, 3, 4 k.ú. N.. Reštitučným titulom Predmetom reštitučného nároku bolo navrátenie vlastníctva k pozemkom tvoriacim pasienkové spoločenstvo v k.ú. N., ktoré prešli na štát alebo inú právnickú osobu bez náhrady postupom podľa

zákona SNR č. 81/1949 Zb. SNR o úprave právnych pomerov pasienkového majetku bývalých urbárikov, komposesorátov a podobných právnych útvarov, pričom pred prechodom vlastníctva na štát boli vlastníckmi parcel tvoriacich pasienkové spoločenstvo, zapísané vo vl.č. 2 a 3 na strane A, H. X. v podiele 1/1 z čiasťky 3100/260634 (vl.č. 2) a z čiasťky 1223/92919 (vl. č. 3) zapísanom v PKv. č. 158 v kat.úz. N. a H. X. v podiele 2/3 z čiasťky 1223/92919 (vl. č. 3) zapísanom v Pkv. č. 325 v kat.úz. N..

Kúpna zmluva zo dňa 15.03.2004 o prevode bývalých urbárskych pozemkov, zahŕňajúca aj predmetné pozemky, uzavretá medzi JUDr. Jozefom Krškom, správcom konkurznej podstaty úpadcu Poľnohospodársko-obchodné družstvo SĽŇAVA Sokolovce ako predávajúcim a J. D. ako kupujúcim, bola s odkazom na § 4 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z.z. vyhodnotená ako absolútne neplatný právny úkon, vzhľadom na výslovný zákaz previesť pozemok v zmysle zákona odo dňa účinnosti tohto zákona do vlastníctva iného, vyhodnotená ako neplatný právny úkon.

Proti rozhodnutiu podal včas odvolanie navrhovateľ a napriek vyslovenému záveru o neplatnosti právneho úkonu zdôraznil skutočnosť, že po právoplatnom vyhlásení konkurzu na majetok úpadcu č. Z-2-1/K64/96-236 dňa 21.11.2002 bol ustanovený za správcu konkurznej podstaty a ako konkurzný správca uzavrel dňa 16.03.2004 spornú kúpnu zmluvu. Nie je sporné, že na základe tejto zmluvy bol vykonaný vklad vlastníckeho práva na nového nadobúdateľa. Obvodný pozemkový úrad vyhodnotil túto skutočnosť s odkazom na § 4 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z.z. tak, že sa jedná o absolútne neplatný právny úkon, pričom absolútna neplatnosť podľa § 39 OZ nastáva priamo zo zákona a pôsobí od začiatku voči každému a na túto neplatnosť je správny orgán povinný prihliadnuť. Skonštatoval nepochybné porušenie zákonnej povinnosti konkurzného správcu, keď k predaju pozemkov pristúpil pred skončením lehoty na uplatnenie reštitučných nárokov podľa zákona č. 503/2003 Z.z., t.j. pred 31.12.2004. Považoval za jeho pochybenie, ak si u príslušného Obvodného pozemkového úradu neoveril, či sa na predmetné pozemky nevzťahuje zákon č. 503/2003 Z.z.

Odporca vo svojom vyjadrení k odvolaniu zo dňa 04.06.2013 žiadal napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdiť s poukazom na platnú právnu úpravu zákona č. 503/2003 Z.z., v zmysle ktorého bolo rozhodnuté o riadne a včas uplatnených reštitučných nárokoch.

Oprávnené osoby ako účastníci konania v zmysle § 250m ods. 3 OSP vo svojich vyjadreniach k odvolaniu uviedli, že navrhovateľ bol dňa 24.02.2004 upozornený starostom obce J. G. a dvoma poslancami obecného zastupiteľstva, aby tieto urbárske pozemky nepredával, pretože sa o nich hlásia vlastníci a v žiadnom prípade nesúhlasia s finančnou náhradou, ale iba s navrátením pozemkov.

Krajský súd uviedol, že v priebehu súdneho konania postupom v zmysle zákona č. 180/2013 Z.z. došlo k prechodu kompetencií pôvodného odporcu. Obvodný pozemkový úrad Trnava na Okresný úrad Piešťany, súd preto v tomto zmysle vykonal zmenu v označení odporcu.

Zákon č. 503/2003 Z.z. nadobudol účinnosť 1. januára 2004, teda kúpna zmluva postihnutá absolútnou neplatnosťou pre rozpor s § 4 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z.z. bola uzavretá dňa 16.03.2004, lehota na uplatnenie reštitučných nárokov uplynula dňom 31.12.2004. Neobstojí teda tvrdenie konkurzného správcu, že ho nikto neinformoval, že by sa na predmetné pozemky malo vzťahovať obmedzenie v zmysle zákona č. 503/2003 Z.z., ani že ho nikto neupovedomil o uplatnení reštitučného nároku dňom 06.09.2004. Je povinnosťou konkurzného správcu v zmysle zákona č. 321/1995 Zb. vykonávať správu majetku s riadnou starostlivosťou, do čoho nepochybne patrí aj oboznamovanie sa s platnou právnu úpravou majúcou vzťah k spravovanému majetku a zabezpečovanie si podkladov majúcich vplyv na možnosti nakladania s týmto majetkom.

K námietke, že správny orgán nevyhodnotil význam a dosah Opatrenia Krajského súdu v Trnave č.k. Z-2-1K 64/96 zo dňa 23.10.2003 krajský súd uviedol, že ak z jeho obsahu správny orgán nevyvodil bezpodmienečnú platnosť predmetnej zmluvy, nie je to možné považovať za chybu v rozhodovaní. Vzhľadom na účel opatrenia v zmysle § 27 ods. 3 zákona č. 328/1991 Zb. je evidentné, že príslušný

konkurzný súd skúmal iba skutočnosť, či sa jedná o spôsobilý predmet na predaj mimo dražby v zmysle § 27 ods. 2 zákona č. 328/1991 Zb., pričom vychádzal z údajov poskytnutých konkurzným správcom. Nemal teda za daných okolností dôvod skúmať existenciu prekážky pre uzavretie kúpnej zmluvy v zmysle zákona č. 503/2003 Z.z. Konkurzný súd neskúma, či predmetná zmluva, ktorú konkurzný správca mieni uzavrieť, spĺňa podmienky pre uznanie za platný právny úkon. Za to, že právny úkon vykonávaný v rámci kompetencií konkurzného správcu v súlade s požiadavkou riadnej starostlivosti spĺňa všetky hmotnoprávne náležitosti pre platnosť právneho úkonu je povinný zabezpečiť v rámci výkonu svojej kompetencie konkurzný správca.

Krajský súd bez ohľadu na vyššie uvedený záver o správnom postupe pri právnom vyhodnotení neexistencie prekážky vydania nehnuteľnosti na základe reštitučného nároku zistil, že zo strany správneho orgánu došlo k pochybeniu v konaní tým, že v zmysle § 14 Správneho poriadku nekonal s nadobúdateľom sporných nehnuteľností ktorého práva nepochybne vydaním napadnutého rozhodnutia boli dotknuté. Na druhej strane nemožno opomenúť, že súd je viazaný rozsahom odvolacích dôvodov, zároveň uvedené pochybenie v zmysle § 250j ods. 3 O.s.p. a v zmysle § 250i ods. 3 O.s.p. súd neprihliada na procesné pochybenia, ktoré nemohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Aj keď súd rešpektuje právo každého účastníka správneho konania, vrátane opomenutého, na hájanie svojich práv v správnom konaní, ako jeden zo základných princípov správneho konania a súčasť práva na súdnu alebo inú ochranu v zmysle Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, zohľadnil, že z obsahu spisu vedeného na Okresnom súde v Piešťanoch pod sp.zn. 4C/351/2008, na ktorý odkazuje navrhovateľ, je evidentné, že o vedení správneho konania vo veci reštitučného nároku zapísaný vlastníak pozemkov vedel, resp. musel vedieť. Z pripojených kópií častí spisu Okresného súdu Piešťany je preukázané, že dňa 14.12.2006 bol na Okresný súd Trnava podaný návrh Urbárskeho pozemkového spoločenstva Ratnovce a G. U. proti odporcom JUDr. Jozef Krško, správca konkurznej podstaty úpadcu SĽŇAVA, POD Sokolovce a J. D. o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 16.03.2004, predmetom ktorej sú pozemky vedené na LV č. XXXX, XXX, XXX a XXX, pričom dôvod neplatnosti je preukazovaný porušením § 4 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z.z. Žaloba bola doručená na vedomie J. D. ako odporcovi 2/ v zastúpení advokátom, ktorý na túto skutočnosť reagoval podaním doručeným súdu dňa 06.10.2011. J. D. ako odporca 2/ sa osobne zúčastnil pojednávania nariadeného na deň 10.10.2011 a v zastúpení právnym zástupcom podal písomné vyjadrenie k žalobe 02.12.2011, rovnako sa osobne zúčastnil pojednávania nariadeného na deň 12.12.2011. V prípade záujmu bolo teda v jeho možnostiach zúčastniť sa správneho konania, resp. domáhať sa účasti v takomto konaní pred správnym orgánom. Bez ohľadu na to, že tak neurobil má súd za to, že ani jeho prípadná účasť, resp. argumenty, ktoré by mohol vzniesť (zhodne s argumentami uvedenými na pojednávaní pred Okresným súdom Piešťany 12.12.2011), by nemali a nemohli mať žiaden vplyv na záver o správnom napadnutého rozhodnutia.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie a navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok krajského súdu, zrušil rozhodnutie správneho orgánu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pretože rozhodnutie správneho orgánu nie je v súlade so zákonom a vychádza z nesprávne posúdeného právneho stavu.

Poukázal na to, že teda dňom právoplatnosti uvedeného uznesenia povinný subjekt podľa § 4 zákona č. 503/2003 Z.z. neexistuje. Navrhovateľ ako správca konkurznej podstaty za predávajúceho uzavrel kúpnu zmluvu dňa 16.03.2004 s kupujúcim J. D. ako kupujúcim s tým, že predmetom prevodu boli nehnuteľnosti - pozemky nachádzajúce sa v k.ú. N., vedené na LV č. XXXX, XXX, XXX a XXX.

Opätovne zdôraznil, že kúpna zmluva bola uzavretá v zmysle Opatrenia Krajského súdu v Trnave č.k. Z-2-1K 64/96 zo dňa 23.10.2003.

Katastrálny úrad v Trnave, Správa katastra v Piešťanoch dňa 24.03.2004 povolila vklad do katastra nehnuteľností na základe uvedenej zmluvy. Oprávnená osoba si dňa 06.09.2014 na Obvodnom pozemkovom úrade v Trnave uplatnila nárok na navrátenie vlastníctva k predmetným pozemkom, t.j. v

dobe, keď povinná osoba ako vlastník neexistovala, nakoľko dňom povolenia vkladu v katastri nehnuteľností dňa 24.03.2004 pod č. V 510/04 bol zapísaný iný vlastník.

Podľa jeho názoru správny orgán mal vyhodnotiť uzavretie kúpnej zmluvy zo dňa 16.03.2014 a následné povolenie vkladu dňa 24.03.2014 pod V 510/04 ako prekážku vydania veci.

Opakovane poukázal na to, že ako správca konkurznej podstaty nemal žiadnu vedomosť o tom, že na predmet prevodu sa vzťahuje zákon č. 503/2003 Z.z. Ako predávajúci a správca konkurznej podstaty postupoval v súlade so zákonom č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších zmien a doplnkov.

Oprávnená osoba odvolací návrh nepodala a ani sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadrila.

Odporca navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Uviedol, že kúpna zmluva uzavretá dňa 16.03.2004 o predaji a kúpe nehnuteľností v k.ú. N., na parcely vedené na LV č. XXXX, XXX, XXX a XXX, bola uzavretá v dobe účinnosti zákona č. 503/2003 Z.z. s tým, že poukázal v tejto súvislosti na ustanovenie § 4 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z. z.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk <. (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. a § 211 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá) a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nie je možné priznať úspech, a to z nasledovných dôvodov:

Podľa ustanovenia § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupu orgánov verejnej správy. Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť (§ 244 ods. 3 O.s.p.).

V správnom súdnictve prejednávajú sudy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 250i ods. 1 veta prvá O.s.p. je pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 244 ods. 2 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (ďalej len „rozhodnutie a postup správneho orgánu“).

Podľa § 250l ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov.

Podľa § 250l ods. 2 O.s.p. pokiaľ v tejto hlave nie je ustanovené inak, použije sa primerane ustanovenie druhej hlavy s výnimkou § 250a.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom právo na navrátenie vlastníctva k pozemku podľa tohto zákona môže uplatniť oprávnená osoba, ktorá je občanom Slovenskej republiky s trvalým pobytom na jej území a ktorej pozemok prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v období od 25. februára 1948 do 1. januára 1990 (ďalej len „rozhodujúce obdobie“) spôsobom uvedeným v ustanovení § 3.

Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom ak osoba, ktorej vlastníctvo k pozemku prešlo v rozhodujúcom období do vlastníctva štátu alebo inej právnickej osoby v prípadoch uvedených v ustanovení § 3, zomrela pred uplynutím lehoty uvedenej v ustanovení § 5 alebo ak bola pred uplynutím tejto lehoty vyhlásená za mŕtvu, sú oprávnenými osobami štátni občania Slovenskej republiky, fyzické osoby v tomto poradí:

- a) dedič zo závetu, ktorý bol predložený v konaní o dedičstve, ktorý nadobudol celé dedičstvo,
- b) dedič zo závetu, ktorý nadobudol dedičstvo, ale len v miere zodpovedajúcej jeho dedičskému podielu; to neplatí, ak dedičovi podľa závetu pripadli len jednotlivé veci alebo práva; ak bol dedič závetom ustanovený len k určitej časti pozemku, na ktorú sa vzťahuje povinnosť vydania, je oprávnený len k tejto časti pozemku,
- c) deti a manžel osoby uvedenej v odseku 1, všetci rovným dielom; ak dieťa zomrelo pred uplynutím lehoty uvedenej v ustanovení § 5, sú na jeho mieste oprávnenými osobami jeho deti, a ak niektoré z nich zomrelo, jeho deti,
- d) rodičia osoby uvedenej v odseku 1,
- e) súrodenci osoby uvedenej v odseku 1, a ak niektorý z nich zomrel, sú na jeho mieste oprávnenými osobami jeho deti

Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom Povinnými osobami sú právnické osoby, ktoré ku dňu účinnosti tohto zákona majú k pozemku vo vlastníctve Slovenskej republiky právo hospodárenia alebo právo správy, a poľnohospodárske družstvá

Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom povinná osoba je povinná s pozemkami až do navrátenia vlastníctva k pozemkom oprávnenej osobe nakladať so starostlivosťou riadneho hospodára <. a nemôže pozemok previesť odo dňa účinnosti tohto zákona do vlastníctva iného; takýto úkon je neplatný. Právo na náhradu škody, ktorú povinná osoba spôsobí oprávnenej osobe porušením týchto povinností, zostáva nedotknuté.

Podľa § 68 ods. 1 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní vecí, ktoré majú byť vydané oprávneným osobám podľa zákonov upravujúcich zmiernenie niektorých majetkových krívd, sa zahŕňajú do podstaty len vtedy, ak nároky neboli v zákonom ustanovených lehotách uplatnené alebo boli zamietnuté.

Podľa § 27 ods. 1 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní podstatu možno speňažiť buď predajom vecí spôsobom upraveným v ustanoveniach o výkone rozhodnutia súdom, alebo predajom mimo dražby.

Podľa § 27 ods. 2 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní predajom mimo dražby bez schválenia plánu speňaženia schôdzou konkurzných veriteľov podľa odseku 8 sa speňažujú len

- a) byty a nebytové priestory
- b) majetok bezprostredne ohrozený zničením alebo znehodnotením
- c) tovary vyrábané alebo služby poskytované úpadcom, ktorého podnik sa prevádzkuje

Podľa § 27 ods. 3 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní Predaj mimo dražby uskutoční správca so súhlasom súdu a za podmienok určených schôdzou konkurzných veriteľov. Majetok možno predaj mimo dražby aj za sumu nižšiu, ako je určená hodnota, alebo za cenu zistenú podľa cenových predpisov. Rovnako tak možno previesť úpadcove ťažko vymáhateľné pohľadávky. Na účely tohto

zákona sa za ťažko vymáhateľné pohľadávky považujú tie, ktoré napriek výzve neboli uhradené v lehote jedného roka po lehote splatnosti.

Podľa § 27 ods. 4 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní súd pri speňažovaní majetku mimo dražby, na ktorom viazne záložné právo alebo zádržné právo, prípadne obmedzenie prevodu nehnuteľnosti, alebo pri majetku zabezpečenom prevodom práva v podmienkach podľa odseku 3 tiež určí

- a) povinnosť správcu oznámiť oddeleným veriteľom (§ 28) podmienky speňažovania,
- b) spôsob speňažovania tak, aby záujemca o kúpu z podstaty sa nemohol dozvedieť o ponuke iného záujemcu do spoločného oboznámenia sa súdu s ponukami.

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 244 ods. 2 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (ďalej len „rozhodnutie a postup správneho orgánu“).

Najvyšší súd prvostupňový rozsudok podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil a súčasne odkazuje na jeho podrobné dôvody vo vzťahu ku všetkým dôvodom podaného odvolania, s ktorými sa krajský súd náležite po stránke skutkovej aj právnej vysporiadal a odvolací súd nevidí dôvod na zopakovanie vecne správnych dôvodov rozsudku krajského súdu.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd len dopĺňa dôvody prvostupňového rozsudku nasledovne:

Cieľom tzv. reštitučných zákonov, medzi ktoré patrí i zákon č. 503/2003 Z.z., je náprava niektorých majetkových krívd, ku ktorým došlo v zákonom ustanovenom období od 25. februára 1948 do 1. januára 1990 (§ 2 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z.z.), a to zákonom ustanoveným spôsobom (§ 3 zákona č. 503/2003 Z.z.).

Reštitučné konanie podľa zákona č. 503/2003 Z.z. je osobitým druhom správneho konania, na ktoré sa v zmysle § 5 ods. 3 zákona č. 503/2003 Z.z. vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, t.j. zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“). Pozemkový úrad je teda pri rozhodovaní podľa § 5 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z.z. tiež povinný postupovať podľa jednotlivých ustanovení správneho poriadku a pri ich aplikácii vychádzať zo základných zásad správneho konania (§ 3 správneho poriadku). Je teda najmä viazaný zásadou zákonnosti (§ 3 ods. 1 správneho poriadku), v intenciách ktorej je povinný v konaní a pri rozhodovaní rešpektovať procesné predpisy, ako aj predpisy hmotnoprávne. Musí postupovať v konaní tak, aby zabezpečoval ochranu práv osôb a súčasne vyžadoval plnenie ich povinností v nadväznosti na ochranu záujmov štátu a spoločnosti.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z.z. právo na navrátenie vlastníctva k pozemku podľa tohto zákona môže uplatniť oprávnená osoba, ktorá je občanom SR s trvalým pobytom na jej území a ktorej pozemok prešiel na štát alebo inú právnickú osobu v období od 25. februára 1948 do 1. januára 1990 spôsobom uvedeným v ustanovení § 3.

V danom prípade je nesporné, že nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom reštitučného nároku v minulosti prešli na štát alebo inú právnickú osobu v dôsledku odňatia bez náhrady, a to postupom podľa zákona SNR č. 81/1949 Zb. SNR. Predmetné nehnuteľnosti boli zahrnuté do pasienkového spoločenstva v kat.úz. N..

V posudzovanej reštitučnej veci bolo potrebné skúmať a ustáliť, či navrhovateľ previedol predmetné

nehnuteľnosti na tretiu osobu po uplatnení reštitučného nároku oprávnenými osobami, a to v rozpore s ustanovením § 4 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z.z.

Ako vyplýva z obsahu administratívneho spisu, tak navrhovateľ - správca konkurznej podstaty musel o uplatnenom reštitučnom nároku oprávnených osôb mať nevyhnutne vedomosť, pretože ako to vyplýva z administratívneho spisu, osobne ho na túto skutočnosť upozornil okrem iného i starosta obce p. G., ako i poslanci obecného zastupiteľstva p. U. a T.. Taktiež sa v spisovom materiáli nachádza príslušné podanie predsedu Urbárskeho spoločenstva v Ratnovciach, Ing. H. T. označené ako podnet na trestné stíhanie, ktoré bolo v októbri 2004 doručené Okresnej prokuratúre Piešťany, v ktorom predseda urbárskeho spoločenstva opisuje príslušné skutočnosti, ktoré objektívne nasvedčujú tomu, že navrhovateľ ako správca konkurznej podstaty mal vedomosť a bol informovaný o uplatnenom reštitučnom nároku oprávnenej osoby.

Aj krajský súd v tejto súvislosti uviedol, že zákon č. 503/2003 Z.z. nadobudol účinnosť 1. januára 2004, teda kúpna zmluva postihnutá absolútnou neplatnosťou pre rozpor s § 4 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z.z. bola uzavretá dňa 16.03.2004, lehota na uplatnenie reštitučných nárokov uplynula dňom 31.12.2004. Neobstoí teda tvrdenie konkurzného správcu, že ho nikto neinformoval, že by sa na predmetné pozemky malo vzťahovať obmedzenie v zmysle zákona č. 503/2003 Z.z., ani, že ho nikto neupovedomil o uplatnení reštitučného nároku dňom 06.09.2004. Je povinnosťou konkurzného správcu v zmysle zákona č. 321/1995 Zb. vykonávať správu majetku s riadnou starostlivosťou, do čoho nepochybne patrí aj oboznamovanie sa s platnou právnou úpravou majúcou vzťah k spravovanému majetku a zabezpečovanie si podkladov majúcich vplyv na možnosti nakladania s týmto majetkom.

Navrhovateľ napriek uplatnenému reštitučnému nároku disponoval potom predmetnými nehnuteľnosťami v rozpore so starostlivosťou riadneho hospodára, tak ako to má na mysli zákon č. 503/2003 Z.z., keď predmetné nehnuteľnosti previedol kúpnu zmluvou na fyzickú osobu, pričom správne konštatuje krajský súd, že takýto právny úkon je v zmysle ustanovenia § 4 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z.z. neplatný.

Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za potrebné uviesť, že zákon č. 503/2003 Z.z. je iba pokračovaním zákona o pôde a obdobné blokačné ustanovenie je zakotvené i v zákone o pôde č. 229/1991 Zb., a to v § 5 ods. 3, v zmysle ktorého povinná osoba je povinná s nehnuteľnosťami až do ich vydania oprávnenej osobe nakladať so starostlivosťou riadneho hospodára, odo dňa účinnosti tohto zákona nemôže tieto veci, ich súčasti a príslušenstvo previesť do vlastníctva iného. Také právne úkony sú neplatné.

Ak postupom správcu konkurznej podstaty došlo k porušeniu blokačného ustanovenia § 4 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z.z., je potom príslušný prevod vlastníckeho práva na tretiu osobu, ktorý vykonal správca konkurznej podstaty, keď previedol nehnuteľnosti, na ktoré bol riadne a včas uplatnený reštitučný nárok, zo zákona neplatný.

Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že predmetná neplatnosť takéhoto právneho úkonu nastáva automaticky zo zákona, bez toho aby bolo potrebné neplatnosť príslušného právneho úkonu nejakým spôsobom osobitne definovať v inom súdnom konaní. V danom prípade zákonodarca pamätal teda i na takéto právne úkony a svoju vôľu prejavil v ustanovení § 4 ods. 2 zákona tak, že takéto právne úkony sú zo zákona neplatné.

Pre úplnosť veci považuje za potrebné Najvyšší súd SR zdôrazniť, že na vydávaných nehnuteľnostiach neviazli ani žiadne zákonné prekážky, predmetná parcela nebola zastavanou a potom skutočne nič nebránilo pozemkovému úradu rozhodnúť v konaní spôsobom, keď rozhodol o vlastníckom práve oprávnených osôb k vydávaným nehnuteľnostiam.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd SR rozsudok krajského súdu ako súladný so zákonom potvrdil v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1, 2 O.s.p. za použitia ustanovenia § 246c ods. 1 O.s.p.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ustanovenia § 250k ods. 1 O.s.p. v

spojení s ustanovením § 224 ods. 1 O.s.p. za použitia ustanovenia § 246c ods. 1 O.s.p. Navrhovateľ v odvolacom konaní úspech nemal a ostatní účastníci odvolacieho konania si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnili a žiadne trovy konania im v odvolacom konaní prakticky ani nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.